

Λευτέρης Ελευθερίου (Κάσος 1915 - Πειραιάς 1997)

Αρχείο της περιόδου 1956 - 1989

Μέγεθος αρχείου 13 κουτιά - ελεύθερη πρόσβαση

Δωρεά Κατίνας Καρά -Ελευθερίου και Γιάννη Αναστασάκου, 10/2/1999
[δωρεά μαζί με τα κατάλοιπα του Στάυρου Καρρά]

Κωδικός αναγνώρισης GR-ASKI- 0222

Βιογραφικό σημείωμα

Στέλεχος της ΟΚΝΕ από τα φοιτητικά του χρόνια στο ΕΜΠ και στον Πειραιά, ο Λευτέρης Ελευθερίου ανέλαβε το 1943 την καθοδήγηση της ΕΠΟΝ Μακεδονίας-Θράκης. Στον εμφύλιο πόλεμο διετέλεσε υπεύθυνος του Γραφείου Διαφώτισης του Γενικού Αρχηγείου του ΔΣΕ (1948-1949). Πολιτικός πρόσφυγας στη Ρουμανία, ανέλαβε τη διεύθυνση του ραδιοφωνικού σταθμού «Ελεύθερη Ελλάδα» την περίοδο 1951- 1955. Στην Ανώτατη Κομματική Σχολή της Μόσχας το 1956, διαφώνησε με την παρέμβαση των «αδελφών κομμάτων» στα εσωτερικά του ΚΚΕ και εξορίστηκε στην Χουντισοάρα της Ρουμανίας. Ιδρυτικό στέλεχος του ΚΚΕ εσωτερικού εργάστηκε στο Τμήμα Διαφώτισης και ήταν υπεύθυνος για την έκδοση του περιοδικού *Διάλογος* στη περίοδο 1972-1974 και του περιοδικού *Κομμουνιστική Θεωρία και Πολιτική* (ΚΟ.ΘΕ.Π.) στα χρόνια 1978-1982. Διετέλεσε διευθυντής του Κέντρου Μαρξιστικών Σπουδών (ΚΜΑΣ) την περίοδο 1983- 1989. Πέθανε στην Αθήνα το 1997.

Αρχείο Λευτέρη Ελευθερίου

Κατάλογος

κ. 1

Προσωπικά Τεκμήρια

Φ. 1

"Αυτοβιογραφικά", "Ο γραπτός μου λόγος (δημόσιος)" (1937-1989)
[χφ.κείμενο, σ. 1-10]

Φ. 2

2. 1 Επιστολές του Λευτέρη Ελευθερίου προς το Γραφείο της ΚΕ του ΚΚΕ

Επιστολή (χφ.) των Λευτέρη Ελευθερίου, Γ. Φαράκου, Γαβρ. Παπαδόπουλου και Γιώργ. Ποντικού προς το προεδρείο της Γραμματείας της Κ.Ε. του ΚΚΣΕ, Μόσχα, 21/7/1956, χφ. σ. 1-29

Επιστολή του Λ. Ελευθερίου προς το "γραφείο της Κ.Ε. του ΚΚΕ", Χουνιντοάρα, 13/1/1957, χφ. σ. 2

Επιστολή (χφ.) του Λ. Ελευθερίου προς το Π.Γ. του ΚΚΕ, Βουκουρέστι, 7/5/1958

2.2 Αλληλογραφία του Λ. Ελευθερίου με το περιοδικό "Communist" [2 επιστολές του Λ. Ελευθερίου (2/8/1956, 7/1958) και απαντητική επιστολή του περιοδικού στη Ρώσικη γλώσσα (4/7/1958)]

Φ. 3

Τετράδια: α. Τετράδιο με χφ. αποδελτιώσεις του Λ. Ελευθερίου από το περιοδικό "Νέος Κόσμος" (1954-1955)β. Τετράδιο με χφ. βιβλιογραφία κλασσικών μαρξιστών, χ.χ.

Φ. 4

Προσωπικά έγγραφα οικογένειας Ελευθερίου (ιατρικές βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, βιβλιάριο εργασίας Λ. Ελευθερίου, δελτίο ταυτότητας Π.Σ.Α.Ε.Α. Λ. Ελευθερίου, απόκομμα βιβλιαρίου υγείας Λ. Ελευθερίου, βεβαίωση του Ε.Μ.Π. για τη πιστοποίηση φοίτησης του Λ. Ελευθερίου (13/9/1949) κ.ά.)

Φωτογραφίες οικογενειακές κ.ά.

Πιστοποιητικό συμμετοχής της Κατίνας Ελευθερίου στην Εθνική Αντίσταση

Φ. 5

Δακτ. σχέδιο εργασίας της Ειρήνης Αβδούλου για τις πηγές έμπνευσης του Σικελιανού στα χρόνια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, χ.χ.

Φ. 6

Σταύρος Καράς

Δημοσιεύματα της εφημερίδας *Η Αυγή* για το θάνατο του Σταύρου Καρά, 11/1983

Προετοιμασία έκδοσης του Κ.ΜΑ.Σ. για τη "Μνήμη Σταύρου Καρά" (χφ. σημειώματα, αποκόμματα τύπου)

κ. 2

Κείμενα και μελέτες - Ελληνική Οικονομία

Φ. 1 - 2

"Ελληνική Οικονομία I, II" (1960-1974), χφ. κείμενα και σημειώσεις, μεταγραφές άρθρων, αποκόμματα τύπου, στατιστικά στοιχεία και πίνακες, μελέτες για τη πορεία της ελληνικής οικονομίας, το ξένο κεφάλαιο στην Ελλάδα, την αγροτική οικονομία, τη βιομηχανική παραγωγή, το Α.Ε.Π., το δημόσιο χρέος, την Ε.Ο.Κ. κ.ά.

Φ. 3

"Το καθεστώς της υποτέλειας στην Ελλάδα" (1950-1967), δακτ. κείμενα με χφ. σημειώσεις του Λ. Ελευθερίου, σ. 1-48. Περιέχει πίνακες με οικονομικά στατιστικά στοιχεία

κ. 3

Κείμενα και μελέτες του Λ. Ελευθερίου: Ο Ελληνικός δρόμος προς τη Δημοκρατία και το Σοσιαλισμό

Φ. 1 - 2

«Ο Ελληνικός δρόμος προς τη Δημοκρατία και το Σοσιαλισμό» (1967- 1972), Κείμενα, σχέδια κειμένων και χφ. σημειώσεις του Λ. Ελευθερίου. Επίσης μεταγραφές άρθρων και βιβλιογραφικές σημειώσεις.

Φ. 3

«Ανανέωση του Κόμματος, κείμενα και σημειώσεις» (1963-1968), δακτ. και χφ. κείμενα και σχέδια κειμένων, σημειώσεις και παρατηρήσεις για το Ελληνικό Κομμουνιστικό Κίνημα

Φ. 4

«Η συζήτηση του Κόμματος», φωτοτυπία της στήλης από την εφημερίδα *Ο Ριζοσπάστης* [1927] με τις θέσεις του Π. Πουλιόπουλου και Σ. Μάξιμου

κ. 4

Κείμενα και μελέτες του Λ. Ελευθερίου: Προβλήματα Σοσιαλισμού

Φ. 1

«Προβλήματα Σοσιαλισμού», δακτ. μεταγραφές μτφρ. άρθρων, αποκόμματα ελληνικού και ξένου ημερήσιου τύπου, χφ. σημειώσεις σχετικά με τα προβλήματα του Σοσιαλισμού (1963-1971)

Φ. 2

«Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα», Διεθνή Συνέδρια και Συσκέψεις Κομμουνιστικών Κομμάτων, [μεταγραφές ντοκουμέντων (αποφάσεων, ανακοινώσεων, εκκλήσεων) Διεθνών Συσκέψεων. Κείμενα και άρθρα για το Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα] (1965-1969)

Φ. 3

Μελέτη για την Ουγγρική Επανάσταση: Ferenc Feher, "The Frozen Revolution", A study of Jacobinism, 1983, δακτ., σ. 1-236

κ. 5

Κείμενα και μελέτες

Φ. 1

Κομματικά μαθήματα του Κομμουνιστικού Κόμματος Γαλλίας (1963-1964)

Φ. 2

Αποκόμματα από σοβιετικό ημερήσιο και περιοδικό τύπο για το Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα, (1958-1969, 1981, 1983)

κ. 6

Κείμενα και μελέτες - Ελλάδα - Βαλκάνια

Φ. 1

Σημειώσεις (χφ.), αποκόμματα τύπου, στατιστικά στοιχεία και συγκριτικοί πίνακες για την πληθυσμιακή σύνθεση, την οικονομία, την υλικοτεχνική υποδομή, τις μορφές ενέργειας, τη βιομηχανική και αγροτική παραγωγή, την εκπαίδευση στις Βαλκανικές χώρες (1969-1972)

Φ. 2

Κομμουνιστικό Κόμμα Γιουγκοσλαβίας (τρία τετράδια και μπλοκ σημειώσεων με στοιχεία για το Κ.Κ.Γ., σημείωμα για την δράση του Κ.Κ.Γ., δακτ. μεταγραφές ντοκουμέντων του Κ.Κ.Γ., απόφαση της 4ης ολομέλειας του ΚΚΕ σχετικά με την απόφαση του Γραφείου Πληροφοριών Κομμουνιστικών και Εργατικών Κομμάτων για το Κ.Κ.Γ. κ.ά.)

Φ. 3

Μετάφραση του Συντάγματος της "Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας", δακτ., σ. 81-314

κ. 7

Κείμενα και μελέτες του Λ. Ελευθερίου

Φ. 1

Προετοιμασία του βιβλίου "Το Πολυτεχνείο και η ΕΠΟΝ Θεσσαλονίκης στην Εθνική Αντίσταση", Αναμνήσεις (σχέδια κειμένων, σημειώσεις, φωτοτυπίες Επονίτικων εφημερίδων)

Φ. 2

Αποκόμματα τύπου από δημοσιευμένα άρθρα του Λ. Ελευθερίου στην εφημερίδα *Η Αυγή*, 1974 - 1981

Φ. 3

Κείμενα και άρθρα για το ΚΚΕ εσ. και την Ε.ΑΡ. (χφ. και δακτ. κείμενα, αποκόμματα τύπου) 1975, 1987 - 1989

Φ. 4

Χφ. σημειώσεις και άρθρα του Λ. Ελευθερίου στην εφημερίδα *Η Αυγή* (1986 – 1989)

Φ. 5

Χφ. σημειώσεις του Λ. Ελευθερίου / Δακτ. απόσπασμα πρακτικών του Συνεδρίου του ΣΟ.ΘΕΠ.

κ. 8

Κείμενα και μελέτες του Λ. Ελευθερίου: Επιστημονική Τεχνολογική Επανάσταση

Φ. 1

Βιβλιογραφικές σημειώσεις (χφ.), πίνακες με στατιστικά στοιχεία, διαγράμματα εργασίας του Λ. Ελευθερίου για την Επιστημονική Τεχνολογική Επανάσταση, αποκόμματα ελληνικού και ξένου ημερήσιου και περιοδικού τύπου για την Επιστημονική Τεχνολογική Επανάσταση (1966)

Φ. 2

«Δ' Πανελλήνιον Συνέδριον Μηχανολόγων- Ηλεκτρολόγων», 5/1966 (εισηγήσεις)

Φ. 3

Πρακτικά Συνεδρίου του Ινστιτούτου Γκράμσι με θέμα "Τάσεις του Ευρωπαϊκού Καπιταλισμού", 1978

κ. 9

Πολιτιστικά θέματα

Φ. 1

Αποκόμματα της εφημερίδας *Νέα Ζωή* από τη στήλη "Το Βήμα των νέων επιστημόνων", 20/4/1965 – 19/5/1967

Φ. 2

Μαθητικοί Ορίζοντες, Η εφημερίδα *Νέα Ζωή* για τους μαθητές του Λυκείου και των μέσων σχολών, [αρ.φ. 11 (23/6/1967), 12 (7/7/1967), 13 (4/8/1967), 15 (8/9/1967)]

Φ. 3

"Χρονικά του έτους 2000", Αποκόμματα της εφημερίδας *Contemporanul* (Ρουμανία) από τη στήλη "Cronica Anului 2000", 3-12/1968, 1/1970

Φ. 4

Νέα Εποχή, Μηνιαίο περιοδικό σύγχρονης σκέψης, αρ. φ. 32 (10/1961),
Λευκωσία

Φ. 5

Αποκόμματα της εφημερίδας *Η Αυγή* από τη στήλη "Γράμματα - Επιστήμη - Τέχνες" (1965-1966)

Φ. 6

Αποκόμματα ημερήσιου ελληνικού και ξένου (κυρίως Ιταλικού) τύπου, 1963-1969

Φ. 7

Αποκόμματα της εφημερίδας *Η Αυγή* σχετικά με άρθρα που αφορούν τον Σοσιαλισμό, 1979-1980

κ. 10

Κέντρο Μαρξιστικών Σπουδών (Κ.ΜΑ.Σ.)

Φ. 1

Καταστατικό (1979)

Σφραγίδες, Οικονομικά (αποδείξεις πληρωμών και εισπράξεων κ.α.)

Ονομαστικές καταστάσεις μελών, ανακοινώσεις, προσκλήσεις (1979 - 1988)

Φ. 2

Κ.ΜΑ.Σ. "Διεθνής Συνάντηση για τα 100 χρόνια από το θάνατο του Καρλ Μαρξ" 4/1983 (ανακοινώσεις, ερωτήσεις, δημοσιεύματα της εφημερίδας *Αυγή* για την εκδήλωση)

Φ. 3

Κ.ΜΑ.Σ.

Ομιλία του Λ. Ελευθερίου στο παράρτημα του Κ.ΜΑ.Σ. στο Ηράκλειο με θέμα "Η μαρξιστική αντίληψη για την αδιάκοπη καθολική κοινωνική επανάσταση", 10/12/1982, χφ., σ. 38

Χφ. σημειώσεις από συναντήσεις στη Ν. Ιωνία (25/2/1980) και στο Ρέθυμνο (1/3/1983)

Φ. 4

Ομιλία του Λ. Ελευθερίου στο Πάντειο με θέμα "Η συμβολή της Γαλλικής Επανάστασης στη θεωρία και πρακτική των κοινωνικο-πολιτικών επαναστάσεων", 26-27/5/1989, χφ., 8 σ.

Φ. 5

Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) Ημερίδα, "Δημοτικές επιχειρήσεις" 1/6/1983, Αθήνα (εισηγήσεις, "Ζητήματα τοπικής αυτοδιοίκησης και δημοτικές επιχειρήσεις, Βιβλιογραφία", εκδόσεις Τ.Ε.Ε., Αθήνα, 1983, δακτ., σ. 1-69)

Εισήγηση εκπροσώπου του Κ.ΜΑ.Σ.

Φ. 6

Ερωτήματα προς το προεδρείο από τη συζήτηση Γκ. Βάκκα και Εμ. Βαλερνοσταϊν, Πάντειος 1983

κ. 11

Κ.Κ.Ε. εσωτερικού

Φ. 1

"Σχέδιο για τις θέσεις" (1970), δακτ., ντ. σταχ., σ. 1-140

Φ. 2

Πρόγραμμα του ΚΚΕ εσωτερικού, 1975 (σχέδια και τελική επεξεργασία)

Φ. 3

3ο Συνέδριο ΚΚΕ εσωτερικού, Ιούνης 1982 (Κείμενα ομιλιών, παρεμβάσεων, καταστάσεις για την εκλογή της Κ.Ε., πίνακας εκλεγμένων

Αποκόμματα της εφημερίδας *Η Αυγή* και μεταγραφές άρθρων της ΚΟ.ΘΕΠ. για το 3ο Συνέδριο

Φ. 4

Κείμενα και αλληλογραφία του Γιώργου Μείμαριδη (1982)

Φ. 5

Κείμενα της Κ.Ε. του ΚΚΕ εσωτερικού για την πολιτική γραμμή και τον οικονομικό προϋπολογισμό, 1983

κ. 12

Κ.Κ.Ε. εσωτερικού - ΕΚΟΝ "Ρήγας Φεραίος" - Αδέσμευτη Κίνηση Ειρήνης (Α.Κ.Ε.)

Φ. 1

Εισήγηση σε σεμινάριο στελεχών του ΚΚΕ εσωτερικού με θέμα "Μερικά προβλήματα της πολιτιστικής μας πολιτικής", Θεσσαλονίκη, 4/1979, δακτ., σ. 1-25

Φ. 2

4η Παμπειραϊκή Συνδιάσκεψη της Κ.Ο.Π. και της ΕΚΟΝ "Ρήγας Φεραίος"
Πειραιά, 5/1979

Φ. 3

6η Συνδιάσκεψη της Οργάνωσης Σπουδάζουσας Πάτρας ΕΚΟΝ "Ρήγας Φεραίος", 5/1981 [αυτοσχέδιο χφ. (φωτοτ.) φυλλάδιο με τα θέματα της συνδιάσκεψης]

Φ. 4

Κομματική Οργάνωση Θεσσαλονίκης του Κ.Κ.Ε. εσωτερικού (Πολιτική απόφαση της Κ.Ο.Θ. στην 5η συνδιάσκεψη, 10/5/1982)

Φ. 5

Κομματική Οργάνωση Νοτιοανατολικής Στερεάς Ελλάδας του Κ.Κ.Ε. Εσωτερικού (υλικά συνδιάσκεψης, 2/4/1978)

Φ. 6

Προεκλογικό υλικό (φυλλάδια, προκηρύξεις, οδηγίες) του ΚΚΕ εσωτερικού για τις Ευρωεκλογές του 1984 (17/6/1984)

Φ. 7

4ο Φεστιβάλ Κ.Κ.Ε. εσωτερικού (μπλοκ με σημειώσεις του Λ. Ελευθερίου από συνεντεύξεις ξένων προσκεκλημένων)

Φ. 8

Κ.Κ.Ε. εσωτερικού, δακτ. κείμενο με θέμα το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα και την πορεία του Α.Ε.Μ., 3/4/1984, σ. 1 - 10

Φ. 9

"Αδέσμευτη Κίνηση Ειρήνης" (Α.Κ.Ε.), διακηρύξεις, κείμενα για την ειρήνη και χφ. σημειώσεις του Λ. Ελευθερίου

Φ. 10

Έντυπα της Ε.ΚΟ.Ν. "Ρήγας Φεραίος", του Α.Ε.Μ. και αποκόμματα της εφημερίδας *Η Αυγή*

κ. 13

Κατάλοπα Κατίνας Ελευθερίου

Φ. 1

Προετοιμασία εκδόσεων παιδικών βιβλίων, σταυρόλεξα, ανιγμάτα και διάφορα κουίζ για παιδικά περιοδικά 1963 -1970 [χφ. σημειώσεις και τυπογραφικά δοκίμια]

κ. 14

Κατάλοιπα Σταύρου Καρρά (1965 - 1983)

Φ. 1

ΚΚΕ

1.1 Ομιλίες του Στ. Καρρά σε ολομέλειες της ΚΕ του ΚΚΕ, τετράδιο με χφ. σημειώσεις πιθανώς από κομματικές συνεδριάσεις

1.2 Επιστολές, εκθέσεις και σημειώματα του Σταύρου Καρρά προς το Πολιτικό Γραφείο του ΚΚΕ σχετικά με διάφορα εσωκομματικά ζητήματα και δημοσιεύματα του περιοδικού *Νέος Κόσμος*, χφ. και δακτ., 1965-1968

Φ. 2

ΚΚΕ εσ. (1969-1983)

Επιστολές προς το Εκτελεστικό Γραφείο της ΚΕ του ΚΚΕ εσ. (1969 - 1977)

Άρθρα και ομιλίες του Σταύρου Καρρά

Επεξεργασίες κειμένων του ΚΚΕ εσωτερικού

Διάφορα κείμενα για το σχέδιο ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

